

2.4.3 Bijlage III Criteria voor oppervlakte en indeling

De criteria voor oppervlakte en indeling vallen uiteen in vier delen:

- deel A: de bepaling van de capaciteit;
- deel B: wijze van bepalen van de ruimtebehoefte;
- deel C: de bepaling van de omvang van de toekenning;
- deel D: minimumnormen bij realisering van nieuwe voorzieningen.

DEEL A De bepaling van de capaciteit

1 Basisonderwijs

De capaciteit van de gebouwen voor het basisonderwijs wordt volgens onderstaande methodiek vastgesteld.

1.1 Gebouwen van hoofd- en nevenvestigingen (inclusief de T&B-dislocaties[1] met een permanente of tijdelijke bouwaard

De brutovloeroppervlakte (verder aan te duiden als BVO) van een gebouw is de BVO zoals bepaald aan de hand van het gestelde in III-1. De meetinstructie voor het vaststellen van de brutovloeroppervlakte van de schoolgebouwen in het primair onderwijs.

De capaciteit van een gebouw wordt vastgelegd in het aantal groepen waarvoor het gebouw geschikt is. Het aantal groepen is gelijk aan het aantal lokalen in het desbetreffende gebouw. Het aantal lokalen in een gebouw betreft het aantal lesruimten, inclusief het handvaardigheidslokaal, groter dan of gelijk aan 42 m². De speellokale worden niet meegeteld.

Indien een deel van een gebouw is gerealiseerd met andere dan overheidsmiddelen en hiervoor geen (rijks)vergoeding wordt genoten, wordt dit deel niet tot de capaciteit van het gebouw gerekend. Dit deel wordt wel geregistreerd.

Om te kunnen bepalen of een gebouw is overgedimensioneerd dient een relatie te worden gelegd tussen de capaciteitsbepaling van een gebouw op basis van het aantal groepen en normatieve capaciteitsvaststelling.

Het aantal groepen waarvoor een gebouw normatief geschikt is, wordt, op basis van de BVO, vastgesteld met behulp van de onderstaande tabellen 1, 2 en 3 voor respectievelijk huisvesting met een permanente bouwaard en huisvesting met een tijdelijke bouwaard.

Tabel 1 Gebouwen met een permanente bouwaard

Permanente gebouwen waarin meer dan 30 leerlingen worden gehuisvest

Minimale bruto vloeroppervlakte	Aantal groepen leerlingen
315	2
420	3
525	4
720	5
825	6
930	7
1035	8
1140	9
1245	10
1350	11
1455	12
1560	13
1665	14

Indien het gebouw beschikt over een tweede speellokaal wordt de minimale brutovloeroppervlakte zoals weergegeven in tabel 1, opgehoogd met 90 m².

en vervolgens telkens te verhogen met 105 m² ten behoeve van 1 groep leerlingen.

Permanente gebouwen waarin minder dan 31 leerlingen worden gehuisvest

Minimale bruto vloeroppervlakte	Aantal groepen leerlingen
300	2

Tabel 2 Gebouwen met een tijdelijke bouwaard, zelfstandige huisvesting

Minimale bruto vloeroppervlakte	Aantal groepen leerlingen
305	2
410	3
515	4
710	5
815	6
920	7
1025	8

en vervolgens telkens te verhogen met 105 m² ten behoeve van 1 groep leerlingen

Tabel 3 Gebouwen met een tijdelijke bouwaard, aanvullende huisvesting

Minimale bruto vloeroppervlakte	Aantal groepen leerlingen
100	1
180	2
260	3
340	4
420	5

en vervolgens telkens te verhogen met 80 m² ten behoeve van 1 groep leerlingen. Indien het werkelijke aantal lokalen in een gebouw afwijkt van het aantal groepen zoals vastgesteld op basis van de tabellen 1, 2 of 3, is het aantal lokalen de capaciteit van het gebouw. In het geval dat het aantal lokalen kleiner is dan het aantal groepen zoals is vastgesteld op basis van de tabellen 1, 2 of 3, wordt de zogenaamde verschiloppervlakte bepaald tussen de werkelijke BVO en de normatieve BVO behorend bij het aantal groepen waarvoor het gebouw geschikt is. Deze verschiloppervlakte is het aantal m² waarmee de BVO van het gebouw is "overgedimensioneerd". De registratie vindt plaats vanwege het mogelijk verwerken van deze "overdimensionering" van de BVO op het moment dat het gebouw ten behoeve van de vergroting van de capaciteit moet worden uitgebreid.

1.2 Dislocaties, gebouwen met een permanente of tijdelijke bouwaard

Voor het bepalen van de capaciteit van dislocaties geldt het gestelde onder 1.1 met uitzondering van de verwijzing naar de tabellen 1, 2 en 3. Voor de bepaling van het aantal te huisvesten groepen leerlingen wordt uitgegaan van 105 m² BVO per groep leerlingen indien sprake is van een gebouw met een permanente bouwaard en van 80 m² per groep leerlingen indien sprake is van een gebouw met een tijdelijke bouwaard.

1.3 Rangorde hoofdgebouwen en dislocaties

De vaststelling van de rangorde geschiedt om te kunnen bepalen van welk gebouw als eerste het gebruik beëindigd wordt als er sprake is van een daling van het aantal leerlingen. Dit is het gebouw met het hoogste rangordenummer.

Indien een voorziening in de huisvesting bestaat uit een hoofdgebouw (van een school, een hoofdvestiging of een nevenvestiging) en een of meer dislocaties, wordt de rangorde tussen deze gebouwen vastgesteld. Dit is de rangorde zoals deze is vastgelegd in de gegevensadministratie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Indien de rangorde opnieuw moet worden vastgesteld, doordat nieuwe gebouwen moeten worden toegevoegd, wordt de rangorde als volgt vastgesteld. Het hoofdgebouw is het gebouw dat qua oppervlakte, indeling en bouwkundige staat het meest geschikt is om als het enige gebouw voor de school te dienen. Dit is in de regel het grootste gebouw. Het hoofdgebouw krijgt nummer 1, vervolgens vindt doornummering plaats voor de dislocaties met een permanente bouwaard te beginnen met de dislocatie met de grootste capaciteit en vervolgens de dislocaties met een tijdelijke bouwaard te beginnen met de dislocatie met de grootste capaciteit.

Bij een fusie van twee of meer scholen wordt het gebouw van de overblijvende school het hoofdgebouw. Indien de overige gebouwen van de bij de fusie betrokken scholen noodzakelijk zijn voor de huisvesting van de gefuseerde scholen, gelet op de capaciteit van het hoofdgebouw, dan krijgen zij als dislocatie een plaats in de rangorde zoals hiervoor omschreven.

De vaststelling van de rangorde vindt plaats conform het vorenstaande tenzij na overleg tussen het bevoegd gezag van de school en burgemeester en wethouders, burgemeester en wethouders anders beslissen.

1.4 Terrein

Onder terrein dient te worden verstaan het kadastraal perceel of de kadastrale percelen waarop het schoolgebouw met toebehoren zich bevindt. De terreinoppervlakte is gelijk aan de grootte in de kadastrale registratie van het Kadaster.

Indien de kadastrale perceelgrenzen niet overeenkomen met de grenzen van het schoolterrein dan wordt het met overheidsmiddelen bekostigde deel van de terreinoppervlakte vastgelegd.

1.5 Inventaris

Met de inventarisgegevens worden de gegevens bedoeld, waarmee het aantal groepen van de desbetreffende school wordt vastgesteld, waarvoor het onderwijsleerpakket en meubilair aanwezig is. Het aantal groepen waarvoor inventaris aanwezig is, is gelijk aan het aantal groepen waarvoor huisvesting noodzakelijk is bij aanvang van het schooljaar 1996/1997.

Indien in het verleden, na inwerkingtreding van de WBO, voor meer groepen inventaris is verstrekt, tonen burgemeester en wethouders dit aan door middel van de door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen afgegeven beschikkingen, dan wel door middel van de correspondentie tussen burgemeester en wethouders en het desbetreffende schoolbestuur. Van het laatste is sprake indien burgemeester en wethouders, zonder tussenkomst van het ministerie, zelf hebben voorzien in de eerste aanschaf van onderwijsleerpakket en meubilair. Indien in het verleden, na inwerkingtreding van de WBO, voor minder groepen inventaris is verstrekt, toont het bevoegd gezag van de school dit aan.

De aanwezigheid van het onderwijsleerpakket en de aanwezigheid van het meubilair worden afzonderlijk vastgelegd.

1.6 Gymnastiekruimten

1.6.1 Gymnastiekruimte

De capaciteit van een gymnastiekruimte voor het basisonderwijs bedraagt 40 klokuren.

1.6.2 Terrein

De terreinoppervlakte is de oppervlakte zoals vastgelegd bij het Kadaster. Slechts de terreinoppervlakte van de vrijstaande gymnastiekruimten gelegen op eigen terrein, los van het terrein van het lesgebouw, wordt geregistreerd.

1.6.3 Inventaris

De inventaris aanwezig op 1 januari 1997 wordt geacht voldoende te zijn.

2 (Voortgezet) speciaal onderwijs (vervallen)

3 Voortgezet onderwijs

De capaciteit van de gebouwen in het voortgezet onderwijs wordt vastgelegd in gegevens over:

- de bruto vloeroppervlakte van gebouwen;
- het aantal lesruimten;
- het aantal gymnastieklokalen;
- de oppervlakte directie- en nevenruimten.**

3.1 Hoofdgebouwen, nevenvestigingen en dislocaties met een permanente of een tijdelijke bouwaard

De brutovloeroppervlakte (verder aan te duiden als BVO) van een gebouw is de BVO zoals bepaald aan de hand van het gestelde in III-2 'De meetinstructie voor het vaststellen van de BVO van de schoolgebouwen in het voortgezet onderwijs.

Naast de bruto-vloeroppervlakte zal het gegeven "aantal gymnastiekiokalen" moeten worden vastgelegd, evenals het gegeven "aantal lesruimten" en het gegeven "oppervlakte directie- en nevenruimten" indien en voorzover deze noodzakelijk zijn in het kader van aanvragen betreffende uitbreiding dan wel medegebruik. Bij het gegeven "aantal lesruimten" moeten de ruimtesoorten worden onderscheiden zoals die 'III-3 De toepassing van het ruimtebehoeftemodel' zijn opgenomen in de tabellen voor de ruimtebehoefte per onderwijssoort.

Indien een deel van een gebouw is gerealiseerd met andere dan overheidsmiddelen, wordt dit deel niet tot de capaciteit van het gebouw gerekend. Dit deel wordt wel geregistreerd.

3.2 Rangorde hoofdgebouwen en dislocaties

De vaststelling van de rangorde geschiedt om te kunnen bepalen van welk gebouw als eerste het gebruik beëindigd wordt als er sprake is van een daling van het aantal leerlingen. Dit is het gebouw met het hoogste rangordenummer. Indien een voorziening in de huisvesting bestaat uit een hoofdgebouw (of nevenvestiging) en een of meer dislocaties, wordt de rangorde tussen deze gebouwen vastgesteld. Dit is de rangorde zoals vastgelegd in de Basisregistratie Huisvesting van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Indien de rangorde opnieuw moet worden vastgesteld, doordat nieuwe gebouwen moeten worden toegevoegd, wordt de rangorde als volgt vastgesteld.

Het hoofdgebouw krijgt nummer 1, vervolgens vindt doornummering plaats voor de dislocaties met een permanente bouwaard te beginnen met de dislocatie met de grootste capaciteit en vervolgens de dislocaties met een tijdelijke bouwaard te beginnen met de dislocatie met de grootste capaciteit.

De vaststelling van de rangorde vindt plaats conform het vorenstaande tenzij na overleg tussen het bevoegd gezag van de school en burgemeester en wethouders, burgemeester en wethouder anders beslissen.

3.3 Terrein

Onder terrein dient te worden verstaan het kadastraal perceel of de kadastrale percelen waarop het schoolgebouw met toebehoren zich bevindt. De terreinoppervlakte is gelijk aan de grootte in de kadastrale registratie van het Kadaster.

Indien de kadastrale perceelgrenzen niet overeenkomen met de grenzen van het schoolterrein dan wordt het met overheidsmiddelen bekostigde deel van de terreinoppervlakte vastgelegd.

3.4 Inventaris

Voor de inventaris is het uitgangspunt dat op 1 januari 1997 alle instellingen voor voortgezet onderwijs zijn voorzien van een inventaris.

Het aantal lesruimten als zodanig is de basis voor de vaststelling van de omvang van de aanwezige inventaris.

3.5 Gymnastiekrumten

3.5.1 Gymnastiekrumte

De capaciteit van een gymnastiekrumte voor het voortgezet onderwijs bedraagt 40 uur.

3.5.2 Terrein

De terreinoppervlakte is de oppervlakte zoals vastgelegd bij het Kadaster. Slechts de terreinoppervlakte van de vrijstaande gymnastiekrumten gelegen op eigen terrein, los van het terrein van het lesgebouw, wordt geregistreerd.

3.5.3 Inventaris

De inventaris aanwezig op 1 januari 1997 wordt geacht voldoende te zijn.

DEEL B Wijze van bepalen van de ruimtebehoefte

1 Basisonderwijs

1.1 Lesgebouwen

In het basisonderwijs is het aantal groepen bepalend voor de huisvestingsbehoefte. Het aantal groepen wordt bepaald aan de hand van het aantal formatieplaatsen. Het bepalen van de huisvestingsbehoefte als gevolg van een aanvraag voor opnemingsprogramma, is afhankelijk van de vraag of een voor blijvend gebruik bestemde voorziening dan wel een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening wordt toegekend. Het aantal formatieplaatsen wordt als volgt bepaald.

Ten behoeve van de bepaling van de omvang van een voor *blijvend* gebruik bestemde voorziening wordt voor de bepaling van het aantal formatieplaatsen uitgegaan van de volgende formule:

$$F = A + D$$

Waarbij:

F = Het aantal formatieplaatsen;

A = **De basisformatie:** het aantal formatieplaatsen dat wordt berekend aan de hand van tabel 5, met dien verstande dat wordt gerekend met het ongewogen aantal leerlingen dat naar verwachting op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school zal zijn ingeschreven, verhoogd met 3%, waarbij het verkregen getal op een geheel getal naar beneden wordt afgerond;

D = De formatie voor speciale doeleinden, voorzover bestemd voor de formatie die wordt ingezet ten behoeve van de verkleining van de groeps grootte en kwaliteitsverbetering voor de eerste vier schooljaren van de leerlingen zoals bedoeld in het Formatiebesluit WBO 1992 en die door een schoolbestuur daadwerkelijk wordt ingezet om de groeps grootte te verkleinen. De factor E wordt berekend door het ongewogen aantal leerlingen dat naar verwachting op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school zal zijn ingeschreven, verhoogd met 3% (waarbij het verkregen getal op een geheel getal wordt afgerond naar beneden) te vermenigvuldigen met 0,305. Dit getal wordt vervolgens gedeeld door 179. De uitkomst van deze berekening wordt volgens de normale rekenkundige regels afgerond op één cijfer achter de komma.

Het verkregen getal F wordt, voor het bepalen van de ruimtebehoefte, alleen op een geheel getal naar boven afgerond indien het cijfer achter de komma groter is dan 5. In het andere geval wordt het getal op een geheel getal naar beneden afgerond.

Ten behoeve van de bepaling van de omvang van een voor *tijdelijk* gebruik bestemde voorziening wordt voor de bepaling van het aantal formatieplaatsen uitgegaan van de volgende formule:

$$F = A + \frac{1}{2}(B - A) + C + D$$

Waarbij:

F = Het aantal formatieplaatsen;

A = De basisformatie:

- a. het aantal formatieplaatsen dat wordt berekend aan de hand van tabel 5, met dien verstande dat wordt gerekend met het ongewogen aantal leerlingen op de meest recente teldatum 1 oktober, verhoogd met 3% waarbij het verkregen getal op een geheel getal naar beneden wordt afgerond, of,
- b. (indien de formatie opnieuw berekend wordt bij een toename van het aantal leerlingen zoals bedoeld in het Formatiebesluit WBO 1992) het aantal formatieplaatsen dat wordt berekend aan de hand van tabel 5, met dien verstande dat wordt gerekend met het ongewogen aantal leerlingen dat staat ingeschreven op de datum dat de berekening is uitgevoerd;

B = De basisformatie + de formatie onderwijsachterstandenbestrijding:

- a. het aantal formatieplaatsen dat wordt berekend aan de hand van tabel 5, met dien verstande dat wordt gerekend met het gewogen aantal leerlingen. Het gewogen aantal leerlingen, vermeerderd met het aantal formatieplaatsen onderwijs achterstandenbestrijding dat door de gemeente wordt bekostigd vanuit de specifieke uitkering onderwijs in allochtone levende talen, wordt berekend door de som van de gewichten, bedoeld in het Formatiebesluit WBO 1992, toegekend aan de leerlingen op de meest recente teldatum 1 oktober, te verminderen met 9% van het ongewogen aantal leerlingen. Het verkregen getal wordt op een geheel getal naar beneden afgerond. Artikel 96b, tweede lid van de wet is van toepassing. Indien deze berekening leidt tot een gewogen aantal leerlingen dat lager is dan het ongewogen aantal leerlingen op de meest recente teldatum 1 oktober, dan wordt het gewogen aantal leerlingen gelijkgesteld aan dat aantal leerlingen.

Vervolgens wordt dat aantal leerlingen verhoogd met 3% waarbij het verkregen getal op een geheel getal naar beneden wordt afgerond, of,

- b. (indien de formatie opnieuw wordt berekend bij een toename van het aantal leerlingen zoals bedoeld in het Formatiebesluit WBO 1992) het aantal formatieplaatsen dat wordt berekend aan de hand van tabel 5, met dien verstande dat wordt gerekend met het gewogen aantal leerlingen, vermeerderd met het aantal formatieplaatsen onderwijsachterstandenbestrijding dat door de gemeente wordt bekostigd vanuit de specifieke uitkering onderwijs in allochtone levende talen. Het gewogen aantal leerlingen wordt in dit geval berekend door de som van de gewichten, bedoeld in het Formatiebesluit WBO 1992, van het aantal leerlingen op de datum dat de berekening is uitgevoerd, te verminderen met 9% van het ongewogen aantal leerlingen op die datum, waarbij het verkregen getal op een geheel getal naar beneden wordt afgerond.

Indien deze berekening leidt tot een gewogen aantal leerlingen dat lager is dan het ongewogen aantal leerlingen op die datum, dan wordt het gewogen aantal leerlingen gelijkgesteld aan dat aantal leerlingen;

C = Aanvullende informatie op grond van bijzondere omstandigheden: het aantal formatieplaatsen, toegekend op basis van artikel 96a, derde lid van de Wet op het primair onderwijs.

E = Overeenkomstig de factor D bij de formule voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen, met dien verstande dat wordt gerekend met het ongewogen aantal leerlingen op de meest recente teldatum 1 oktober.

Het verkregen getal F wordt, voor het bepalen van de ruimtebehoefte alleen een geheel getal naar boven afgerond indien het cijfer achter de komma groter is dan 5. In het andere geval wordt het getal op een geheel getal naar beneden afgerond.

In tabel 5, "Schema formatieplaatsen", is de formatie weergegeven voor de verschillende (on)gewogen aantallen leerlingen.

Tabel 5 "Schema formatieplaatsen"

De formatie wordt berekend aan de hand van onderstaand schema:

(on)gewogen aantal formatieplaatsen leerlingen		(on)gewogen aantal formatieplaatsen leerlingen	
1 tot en met 30	2,0	252 tot en met 260	8,9
31 tot en met 36	2,2	261 tot en met 268	9,2
37 tot en met 42	2,4	269 tot en met 277	9,5
43 tot en met 49	2,6	278 tot en met 285	9,8
50 tot en met 56	2,8	286 tot en met 293	10,1
57 tot en met 63	3,0	294 tot en met 302	10,4
64 tot en met 70	3,2	303 tot en met 310	10,7
71 tot en met 77	3,4	311 tot en met 319	11,0
78 tot en met 84	3,6	320 tot en met 327	11,3
85 tot en met 91	3,8	328 tot en met 335	11,6
92 tot en met 98	4,0	336 tot en met 344	11,9
99 tot en met 105	4,2	345 tot en met 352	12,2
106 tot en met 116	4,4	353 tot en met 361	12,5
117 tot en met 126	4,7	362 tot en met 369	12,8
127 tot en met 137	5,0	370 tot en met 377	13,1
138 tot en met 147	5,3	378 tot en met 386	13,4
148 tot en met 158	5,6	387 tot en met 394	13,7
159 tot en met 168	5,9	395 tot en met 403	14,0
169 tot en met 179	6,2	404 tot en met 411	14,3
180 tot en met 189	6,5	412 tot en met 419	14,6
190 tot en met 199	6,8	420 tot en met 428	14,9
200 tot en met 209	7,1	429 tot en met 436	15,2
210 tot en met 218	7,4	437 tot en met 445	15,5
219 tot en met 226	7,7	446 tot en met 453	15,8
227 tot en met 235	8,0	454 tot en met 461	16,1
236 tot en met 243	8,3	462 tot en met 470	16,4
244 tot en met 251	8,6	471 tot en met 478	16,7

en vervolgens boven het aantal van 478 (on)gewogen leerlingen telkens voor achtereenvolgens 9, 8, 8, 9 en 8 (on)gewogen leerlingen verhoogd met 0,3 formatieplaats.

1.2 Gymnastiekruimten

Het aantal groepen is bepalend voor het aantal klokkuren gymnastiek. Per groep leerlingen met 6- tot 12-jarigen wordt maximaal 1,5 klokkuren gymnastiek vergoed (conform artikel 38 en 39 van de verordening). Het aantal groepen is afhankelijk van aantal formatieplaatsen. Ten behoeve van de bepaling van het aantal formatieplaatsen wordt uitgegaan van de formule

$$F = A + 1/2(B-A)$$

De componenten F, A, en B zijn identiek aan de componenten zoals opgenomen in de formule voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen in bijlage III, deel b, onder 1.1.

De relatie tussen het aantal leerlingen en het aantal formatieplaatsen is weergegeven in tabel 5 (Schema formatieplaatsen). Voor het bepalen van het aantal groepen 6-12-jarigen wordt aangesloten bij het normatieve 'splitsing aantal groepen leerlingen' zoals laatselijk gepubliceerd in het bekostigingsstelsel basisonderwijs, programma's van eisen voor het jaar 1997.

Voor de vaststelling van de structurele noodzaak van een nieuwe accommodatie, wordt het aantal groepen bepaald door het aantal leerlingen dat op 1 oktober voorafgaand aan elk jaar waarop de prognose, als bedoeld in bijlage II, betrekking heeft op de school zal zijn ingeschreven, verhoogd met 3%. Het verkregen getal wordt naar beneden afgerond. De relatie tussen het aantal leerlingen en het aantal formatieplaatsen (het aantal groepen) is weergegeven in tabel 5, "Schema formatieplaatsen".

2 (Voortgezet) speciaal onderwijs (vervallen)

3 Voortgezet onderwijs

3.1 Lesgebouwen

In het voortgezet onderwijs wordt met behulp van het Ruimtebehoeftemodel (RBM) de ruimtebehoefte per leerling per onderwijssoort bepaald.

De in onderstaande tabel 7.1 "Berekening van de ruimtebehoefte voortgezet onderwijs" vermelde bruto vloeroppervlakten vormen de grondslag voor de bepaling van de omvang van de voorzieningen in de huisvesting.

Vermenigvuldiging van het aantal leerlingen per onderwijssoort met deze oppervlakten en verhoging met de vaste voet per instelling en, indien van toepassing, een vaste voet per afdeling geeft, uitgedrukt in bruto m² per leerling, de totale ruimtebehoefte van de instelling. Voor een volledige beschrijving van de systematiek van het Ruimtebehoeftemodel en de verdeling van de in de tabel 7.1 opgenomen bruto-vloeroppervlakten per leerling over de ruimtesoorten, wordt verwezen naar 'III-3 De toepassing van het Ruimtebehoeftemodel'. **Indien noodzakelijk voor het bepalen van de omvang van de toekenning, wordt op basis van deze systematiek de ruimtebehoefte voor lesruimten bepaald in aantallen lesruimten onderscheiden naar soort en wordt tevens de ruimtebehoefte voor directie- en nevenruimten bepaald in bruto-vloeroppervlakte.**

Voor een volledige beschrijving van de systematiek van het ruimtebehoeftemodel en voor de verdeling van de met behulp van tabel 7.1 berekende bruto vloeroppervlakte per leerling over de lokaalsoorten wordt verwezen naar de 28 schoolsoortspecifieke tabellen, die zijn opgenomen in de toelichting bij dit hoofdstuk.

Tabel 7.1 Berekening van de ruimtebehoefte lesgebouwen voortgezet onderwijs

Vaste voet per instelling: 980 m² bruto vloeroppervlakte (BVO) (vermeld bij onderbouw). Voor een nevenvestiging die op grond van een ministeriele beschikking in aanmerking komt voor aanvullende bekostiging in verband met spreidingsnoodzaak, geldt aanvullend een vaste voet van 550 m² BVO en indien van toepassing de vaste voeten behorende bij het voorbereidend beroepsonderwijs dat er wordt aangeboden.

Soort onderwijs:	BVO/leerling	BVO vaste voet
onderbouw	6.02	980
bovenbouw mavo	5.80	0
bovenbouw havo	5.66	0
bovenbouw atheneum	5.74	0
bovenbouw gymnasium	5.72	0
bovenbouw lyceum	5.72	0
bovenbouw bouwtechniek	13.34	299
bovenbouw consumptieve techniek	11.09	196
bovenbouw elektrotechniek	7.87	171
bovenbouw grafische techniek	9.81	166
bovenbouw installatietechniek	9.81	166
bovenbouw mechanische techniek	10.68	230
bovenbouw motorvoertuigentechniek	11.09	196
bovenbouw bouwtechniek individueel	16.78	0
bovenbouw mechanische techniek individueel	14.06	0
bovenbouw consumptieve techniek individueel	14.40	0
bovenbouw verzorging	8.24	168
bovenbouw uiterlijke verzorging	7.73	148
bovenbouw mode en kleding	8.88	124
bovenbouw verkoop	6.09	81
bovenbouw administratie	5.87	72
bovenbouw handel	6.34	181
bovenbouw verzorging individueel	9.71	0
bovenbouw uiterlijke verzorging individueel	9.02	0
bovenbouw mode en kleding individueel	10.36	0
bovenbouw verkoop individueel	6.86	0
bovenbouw administratie individueel	6.51	0
bovenbouw avmb individueel	8.49	103
bvenbouw agrarisch	7.11	117
bvenbouw agrarisch	9.13	0

nevenvestiging met spreidingsnoodzaak		550

3.2 Gymnastiekruimten

De in onderstaande tabel 7.2 "Berekening van de ruimtebehoefte gymnastiekaccommodatie voortgezet onderwijs" vermelde bruto vloeroppervlakten vormen de grondslag voor de bepaling van de omvang van de voorzieningen in de huisvesting ten behoeve van gymnastiekonderwijs.

Tabel 7.2 Berekening van de ruimtebehoefte gymnastiekaccommodatie Voortgezet Onderwijs

Onderwijssoort	m ² bvo per leerling
onderbouw	1.66
bovenbouw mavo	1.11
bovenbouw havo	0.74
bovenbouw atheneum	0.83
bovenbouw gymnasium	0.83
bovenbouw lyceum	0.83
bovenbouw bouwtechniek	1.38
bovenbouw consumptieve techniek	1.38
bovenbouw electrotechniek	1.38
bovenbouw grafische techniek	1.38
bovenbouw installatietechniek	1.38
bovenbouw mechanische techniek	1.38
bovenbouw motorvoertuigetechniek	1.38
bovenbouw bouwtechniek individueel	1.57
bovenbouw mechanische techniek individueel	1.57
bovenbouw consumptieve techniek individueel	1.57
bovenbouw verzorging	1.38
bovenbouw uiterlijke verzorging	1.38
bovenbouw mode en kleding	1.38
bovenbouw verkoop	1.38
bovenbouw administratie	1.38
bovenbouw handel	1.38
bovenbouw verzorging individueel	1.57
bovenbouw uiterlijke verzorging individueel	1.57
bovenbouw mode en kleding individueel	1.57
bovenbouw verkoop individueel	1.57
bovenbouw administratie individueel	1.57
bovenbouw avmb individueel	1.57
bovenbouw agrarisch	1.38
bovenbouw agrarisch individueel	1.57

DEEL C De bepaling van de omvang van de toekenning

De bepaling van de omvang van een inhoudelijk goedgekeurde voorziening is noodzakelijk om op basis van bijlage IV, de financiële normering, de financiële consequenties vast te stellen.

1 Basisonderwijs

1.1 Voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening, nieuwbouw, dan wel vervangende nieuwbouw, wordt bepaald aan de hand van het aantal groepen waarvoor huisvesting ten minste vijftien jaar noodzakelijk is. Het aantal groepen wordt bepaald zoals beschreven in deel B van deze bijlage: "Wijze van bepalen van de ruimtebehoefte".

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening uitbreiding, dan wel uitbreiding ter vervanging van een bestaand gebouw, wordt bepaald door het verschil tussen het aantal groepen waarvoor huisvesting ten minste vijftien jaar noodzakelijk is en het aantal groepen waarvoor huisvesting aanwezig is.

Het verschil is minimaal 1 groep. Het aantal groepen wordt bepaald zoals beschreven in deel B van deze bijlage: "Wijze van bepalen van de ruimtehoefte".

Een toeslag voor een afzonderlijk speellokaal wordt toegekend indien de omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen nieuwbouw, vervangende nieuwbouw, uitbreiding dan wel uitbreiding ter vervanging van een bestaand gebouw, de vijfde groep omvat. Indien de voorziening in de huisvesting een uitbreiding dan wel een uitbreiding ter vervanging van een bestaand gebouw, betreft, geldt tevens als voorwaarde dat het bestaande gebouw geen speellokaal bevat.

Indien in de gegevensadministratie van de gemeente een zogenaamde verschiloppervlakte is opgenomen, zijnde het verschil tussen het werkelijk aanwezige aantal m² en het aantal m² behorende bij de geregistreerde capaciteit van het uit te breiden gebouw, wordt bezien in hoeverre de noodzakelijke uitbreiding van de capaciteit van het gebouw kan worden gerealiseerd door aanpassing of door aanpassing in combinatie met uitbreiding van het bestaande gebouw. Het betreft de verschiloppervlakte zoals omschreven in deel A van deze bijlage: "De bepaling van de capaciteit".

Uitbreiding van het gebouw vindt plaats indien de kosten van aanpassing van het gebouw, dan wel aanpassing en uitbreiding van het gebouw, hoger zijn dan de kosten van uitbreiding sec van het gebouw.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening ingebruikneming wordt bepaald door de omvang van het gebouw of gebouwgedeelte dat noodzakelijk is voor het aantal groepen waarvoor huisvesting ten minste vijftien jaar noodzakelijk is. Het aantal groepen wordt bepaald zoals beschreven in deel B van deze bijlage: "Wijze van bepalen van de ruimtehoefte".

De omvang van de goedgekeurde voor permanent gebruik bestemde voorziening in de huisvesting medegebruik wordt bepaald door het verschil tussen het aantal groepen waarvoor huisvesting noodzakelijk is en het aantal groepen waarvoor huisvesting aanwezig is.

1.2 Voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van de goedgekeurde voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening nieuwbouw, dan wel vervangende nieuwbouw, wordt bepaald door het aantal groepen waarvoor huisvesting noodzakelijk is ten minste vier jaar en korter dan vijftien jaar. Het aantal groepen wordt bepaald zoals beschreven in deel B van deze bijlage: "Wijze van bepalen van de ruimtehoefte".

De omvang van de goedgekeurde voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening, uitbreiding, dan wel uitbreiding ter vervanging van een bestaand gebouw, wordt bepaald door het verschil tussen het aantal groepen waarvoor huisvesting ten minste vier jaar en korter dan vijftien jaar noodzakelijk is en het aantal groepen waarvoor huisvesting aanwezig is. Het verschil is minimaal 1 groep.

Het aantal groepen wordt bepaald zoals beschreven in deel B van deze bijlage: "Wijze van bepalen van de ruimtehoefte".

Indien in de gegevensadministratie van de gemeente een zogenaamde verschiloppervlakte is opgenomen, zijnde het verschil tussen het werkelijk aanwezige aantal m² en het aantal m² behorende bij de geregistreerde capaciteit van het uit te breiden gebouw, wordt bezien in hoeverre de noodzakelijke uitbreiding van de capaciteit van het gebouw kan worden gerealiseerd door aanpassing van het bestaande gebouw. Het betreft de verschiloppervlakte zoals omschreven in deel A van deze bijlage: "De bepaling van de capaciteit".

Uitbreiding van het gebouw vindt plaats indien de kosten van aanpassing van het gebouw, hoger zijn dan de kosten van uitbreiding sec van het gebouw.

Een tijdelijke voorziening voor één groep extra ten behoeve van een speellokaal wordt toegekend indien de omvang van de goedgekeurde voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen nieuwbouw, vervangende nieuwbouw, uitbreiding dan wel uitbreiding ter vervanging van een bestaand gebouw, de vijfde groep omvat. Indien de voorziening in de huisvesting een uitbreiding dan wel een uitbreiding ter vervanging van een bestaand gebouw betreft, geldt tevens als voorwaarde dat het bestaande gebouw geen speellokaal bevat.

De omvang van de goedgekeurde voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening ingebruikneming wordt bepaald door de omvang van het gebouw of gebouwgedeelte dat noodzakelijk is voor het aantal groepen waarvoor huisvesting ten minste vier jaar en korter dan vijftien jaar noodzakelijk is. Het aantal groepen wordt bepaald zoals beschreven in deel B van deze bijlage: "Wijze van bepalen van de ruimtehoefte".

De omvang van de goedgekeurde voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening in de huisvesting medegebruik wordt bepaald door het verschil tussen het aantal groepen waarvoor huisvesting, ten minste vier jaar en korter dan vijftien jaar, noodzakelijk is en het aantal groepen waarvoor huisvesting aanwezig is.

De omvang van de voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening verplaatsing van noodlokalen wordt bepaald door het aantal groepen waarvoor huisvesting noodzakelijk is tenminste vier jaar en korter dan vijftien jaar. Het aantal groepen wordt bepaald zoals beschreven in deel B van deze bijlage: "Wijze van bepalen van de ruimtehoefte".

1.3 Overige voor blijvend gebruik dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening terrein, dan wel uitbreiding van het terrein, wordt bepaald door de minimaal noodzakelijke terreinoppervlakte om het schoolgebouw te realiseren met inachtneming van de bij of krachtens de wet gestelde eisen ten aanzien van de terreinoppervlakte en het gestelde in bijlage III, deel D.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket, dan wel uitbreiding van de eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket, wordt bepaald door het verschil tussen het aantal groepen waarvoor reeds eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket is bekostigd en de normatief noodzakelijke eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket voor het aantal groepen, op basis van het aantal gewogen leerlingen, zoals normatief kan worden gevormd op de, meest recente teldatum. Het aantal groepen op basis van het aantal gewogen leerlingen wordt bepaald met behulp van formule: $F = A + \frac{1}{2}(B-A) + C$. De componenten F, A, B en C zijn identiek aan de componenten zoals weergegeven in de formule voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen in bijlage III, deel B onder 1.1.

Het aantal groepen op basis van het aantal ongewogen leerlingen wordt bepaald met behulp van de formule $F = A$. De componenten F en A zijn identiek aan de componenten zoals weergegeven in de formule voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen in bijlage III, deel B onder 1.1.

De omvang van de toeslag meubilair als gevolg van de groepsgruotteverkleining wordt bepaald door het verschil in het op een geheel getal afgerond aantal groepen, op basis van basisformatie verhoogd met de formatie voor speciale doeleinden - voorzover bestemd voor de verkleining van de groepsgruotte en kwaliteitsverbetering voor de eerste vier schooljaren van de leerlingen en die door het schoolbestuur daadwerkelijk wordt ingezet om de groepsgruotte te verkleinen - en het op een geheel getal afgeronde aantal groepen op basis van de basisformatie. Het aantal groepen wordt alleen op een geheel getal naar boven afgerond indien het cijfer achter de komma groter is dan vijf.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening eerste aanschaf van het meubilair, dan wel uitbreiding van de eerste aanschaf van het meubilair, wordt bepaald door het verschil tussen het aantal groepen waarvoor eerste aanschaf van het meubilair is bekostigd en de normatief noodzakelijke eerste aanschaf van het meubilair voor het aantal groepen, op basis van het aantal ongewogen leerlingen, zoals normatief kan worden gevormd op de, meest recente teldatum. Het aantal groepen op basis van het aantal ongewogen leerlingen wordt bepaald met behulp van de formule $F = A$. De componenten F en A zijn identiek aan de componenten zoals weergegeven in de formule voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen in bijlage III, deel B onder 1.1.

De omvang van de toeslag meubilair als gevolg van de groeps-grootteverkleining wordt bepaald door het verschil in het op een geheel getal afgeronde aantal groepen, op basis van basisinformatie verhoogd met de formatie voor speciale doeleinden - voorzover bestemd voor de verkleining van de groepsver-grootte en kwaliteitsverbetering voor de eerste vier schooljaren van de leerlingen en die door het schoolbestuur daadwerkelijk wordt ingezet om de groeps-grootte te verkleinen - en het op een geheel aantal afgeronde aantal groepen op basis van de basisformatie. Het aantal groepen wordt alleen op een geheel getal naar boven afgerond indien het cijfer achter de komma groter is dan vijf.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening aanpassing wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn om het gebouw geschikt te maken voor het onderwijs, dan wel noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening onderhoud wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening herstel van constructiefouten en herstel van schade aan het gebouw, onderwijsleerpakket/leer- en hulpmiddelen en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

1.4 Gymnastiekruimten

De omvang van de goedgekeurde nieuwbouw, dan wel vervangende nieuwbouw, wordt bepaald door de minimumnormen bij de realisering zoals aangegeven in onderdeel D van deze bijlage. De omvang van de goedgekeurde uitbreiding van een gymnastiekruimte wordt bepaald door de goedgekeurde onderdelen zoals aangegeven bij de criteria voor de beoordeling van een voorziening in lichamelijke oefening, het onderdeel uitbreiding (bijlage I).

De omvang van de goedgekeurde aanpassing wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn om het gebouw geschikt te maken voor het onderwijs, dan wel voor de voortgang van het onderwijs.

De omvang van het goedgekeurde terrein, dan wel uitbreiding van het terrein, wordt bepaald door de minimaal noodzakelijke terreinoppervlakte om de gymnastiekruimte, dan wel de uitbreiding van de gymnastiekruimte te realiseren met inachtneming van de bij of krachtens de wet gestelde eisen met betrekking tot de terreinoppervlakte.

De omvang van de goedgekeurde aanvulling op de eerste aanschaf van het meubilair, in geval van ingebruikneming of uitbreiding van de gymnastiekruimte, wordt bepaald door de noodzakelijke eerste aanschaf van het meubilair voor andere leerlingen dan waarvoor de gymnastiekruimte oorspronkelijk is bedoeld.

De omvang van het goedgekeurde onderhoud aan de gymnastiekruimte wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

De omvang van het goedgekeurde herstel van constructiefouten en het herstel van schade aan gebouw, onderwijsleerpakket en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden, wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

2 (Voortgezet) speciaal onderwijs (vervallen)

3 Voortgezet onderwijs

3.1 Voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening nieuwbouw, dan wel vervangende nieuwbouw, wordt bepaald aan de hand van het aantal leerlingen, waarvoor huisvesting ten minste vijftien jaar noodzakelijk is. De hieruit voortkomende ruimtebehoefte wordt bepaald aan de hand van het Ruimtebehoeftemodel, zoals beschreven in de toelichting van deze bijlage.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening uitbreiding, dan wel uitbreiding ter vervanging van een bestaand gebouw of uitbreiding door middel van ingebruikneming, wordt bepaald door het verschil tussen de ruimtebehoefte behorende bij het aantal leerlingen, waarvoor huisvesting ten minste vijftien jaar noodzakelijk is en de huisvesting die aanwezig is.

De ruimtebehoefte wordt in eerste instantie bepaald met behulp van tabel 7.1, berekening van de ruimtebehoefte voortgezet onderwijs. Indien op grond van deze uitkomst een tekort aan ruimte wordt geconstateerd, wordt eveneens onder toepassing van het Ruimtebehoeftemodel de naar soort ruimten uitgewerkte ruimtebehoefte bepaald. De omvang van de toekenning wordt vervolgens bepaald door het naar ruimtesoort uitgewerkte tekort met als maximum het ruimtetekort bepaald met behulp van tabel 7.1.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening ingebruikneming wordt bepaald door de omvang van het gebouw of gebouwgedeelte dat noodzakelijk is voor het aantal leerlingen, waarvoor huisvesting ten minste vijftien jaar noodzakelijk is. De ruimtebehoefte wordt bepaald met het Ruimtebehoeftemodel, zoals beschreven in deel B van deze bijlage: "Wijze van bepalen van de ruimtebehoefte".

De omvang van de goedgekeurde voor permanent gebruik bestemde voorziening in de huisvesting medegebruik wordt bepaald door het verschil tussen de ruimtebehoefte behorende bij het aantal leerlingen aanwezig op de laatst bekende teldatum voor het indienen van de aanvraag en de met tien procent verhoogde capaciteit van de beschikbare ruimte. De ruimtebehoefte wordt in eerste instantie bepaald met behulp van tabel 7.1, berekening van de ruimtebehoefte voortgezet onderwijs. Indien op grond van deze uitkomst een tekort wordt geconstateerd, wordt op dezelfde wijze als bij de voor blijvend gebruik bestemde voorziening uitbreiding de naar soort uitgewerkte ruimtebehoefte bepaald. De omvang van de toekenning wordt vervolgens bepaald door het naar ruimtesoort uitgewerkte tekort met als maximum het met behulp van tabel 7.1 bepaalde ruimtetekort.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening aanpassing de binnenzijde van het gebouw betreffende, wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn om de onbelemmerde voortgang van het onderwijs te kunnen garanderen voor het aantal leerlingen waarvoor huisvesting ten minste vijftien jaar noodzakelijk is en voor zover de kosten van deze activiteiten het drempelbedrag van $f \dots, -[1]$ per leerling te boven gaan.

3.2 Voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van de goedgekeurde voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening nieuwbouw, dan wel vervangende nieuwbouw, wordt bepaald door het aantal leerlingen waarvoor huisvesting ten minste vier jaar doch korter dan vijftien jaar noodzakelijk is. De hieruit voortkomende ruimtebehoefte wordt bepaald met behulp van tabel 7.1 zoals opgenomen in deel B van deze bijlage: "Wijze van bepalen van de ruimtebehoefte".

De omvang van de goedgekeurde voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening uitbreiding, dan wel uitbreiding ter vervanging van een bestaand gebouw, wordt bepaald door het verschil tussen de ruimtebehoefte behorende bij het aantal leerlingen waarvoor huisvesting ten minste vier jaar doch korter dan vijftien jaar noodzakelijk is en **de met tien procent verhoogde capaciteit van de beschikbare huisvesting**. Het verschil is minimaal 1 lokaal. De ruimtebehoefte wordt bepaald met behulp van tabel 7.1 zoals opgenomen in deel B van deze bijlage: "Wijze van bepalen van de ruimtebehoefte".

De omvang van de goedgekeurde voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening ingebruikneming wordt bepaald door de omvang van het gebouw of gebouwgedeelte dat noodzakelijk is voor het aantal leerlingen, waarvoor huisvesting langer dan vier jaar en ten minste vijftien jaar noodzakelijk is. De ruimtebehoefte wordt bepaald met het Ruimtebehoeftemodel, zoals beschreven in deel B van deze bijlage: "Wijze van bepalen van de ruimtebehoefte".

De omvang van de goedgekeurde voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening in de huisvesting medegebruik wordt bepaald door het verschil tussen de ruimtebehoefte behorende bij het aantal leerlingen aanwezig op de laatst bekende teldatum voor het indienen van de aanvraag en **de met tien procent verhoogde capaciteit van de beschikbare ruimte**. De ruimtebehoefte wordt bepaald met behulp van tabel 7.1 zoals opgenomen in deel B van deze bijlage: "Wijze van bepalen van de ruimtebehoefte".

De omvang van de voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening in de huisvesting verplaatsing van noodlokalen wordt bepaald door het aantal leerlingen waarvoor huisvesting ten minste vier jaar doch korter dan vijftien jaar noodzakelijk is en **de met tien procent verhoogde capaciteit van de beschikbare huisvesting**. De ruimtebehoefte wordt bepaald met behulp van tabel 7.1 zoals opgenomen in deel B van deze bijlage: "Wijze van bepalen van de ruimtebehoefte".

De omvang van de voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening huur sportterrein bedraagt ten hoogste acht weken per kalenderjaar. Voor het ivbo wordt een aangepaste formule gehanteerd: (aantal leerlingen x 32 x m² bvo gym): 322. Het aantal lestijden waarvoor vergoeding wordt gegeven wordt bepaald aan de hand van het lesrooster met als maximum het met toepassing van tabel 7.2 van het ruimtebehoeftemodel berekende aantal: (aantal leerlingen x 32 x m² bvo gym) : 460.

3.3 Overige voor blijvend gebruik dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van de voor blijvend, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening terrein, dan wel uitbreiding van het terrein, wordt bepaald door de minimaal noodzakelijk oppervlakte om het schoolgebouw te realiseren met inachtneming van de bij of krachtens de wet gestelde eisen ten aanzien van de terreinoppervlakte.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening eerste aanschaf van leer- en hulpmiddelen en meubilair, dan wel uitbreiding van de eerste aanschaf van leer- en hulpmiddelen en meubilair, is gekoppeld aan de omvang van de toegekende voorziening in de huisvesting.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening aanpassing de buitenzijde van het gebouw of het terrein betreffende, wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn om de onbelemmerde voortgang van het onderwijs te kunnen garanderen voor het aantal leerlingen waarvoor huisvesting langer dan vijftien jaar noodzakelijk is.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening herstel van constructiefouten en herstel van schade aan het gebouw, onderwijsleerpakket/leer en hulpmiddelen en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

3.4 Gymnastiekruimten

De omvang van de goedgekeurde nieuwbouw, dan wel vervangende nieuwbouw, wordt bepaald aan de hand van het ruimtebehoeftemodel, zoals beschreven in de toelichting bij deze bijlage.

De omvang van de goedgekeurde uitbreiding van een gymnastiekruimte wordt bepaald door het verschil tussen de ruimtebehoefte behorende bij het aantal leerlingen, waarvoor gymnastiekruimte langer dan vijftien jaar noodzakelijk is (te bepalen met behulp van het ruimtebehoeftemodel) en de gymnastiekruimte die aanwezig is.

De omvang van de goedgekeurde aanpassing, de buitenzijde van het gebouw of het terrein betreffende, wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

De omvang van de goedgekeurde aanpassing, de binnenzijde van het gebouw betreffende, wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn om het gebouw geschikt te maken voor het onderwijs, dan wel noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs en voor zover de kosten van deze activiteiten het drempelbedrag van $f \dots, -[1]$ per leerling te boven gaan.

De omvang van het goedgekeurde terrein, dan wel uitbreiding van het terrein, wordt bepaald door de minimaal noodzakelijke terreinoppervlakte om de gymnastiekruimte, dan wel de uitbreiding van de gymnastiekruimte te realiseren met inachtneming van de bij of krachtens de wet gestelde eisen met betrekking tot de terreinoppervlakte.

De omvang van de goedgekeurde aanvulling op de eerste aanschaf van het meubilair, in geval van ingebruikneming of uitbreiding van de gymnastiekruimte, wordt bepaald door de noodzakelijke eerste aanschaf van het meubilair voor andere leerlingen dan waarvoor de gymnastiekruimte oorspronkelijk is bedoeld.

De omvang van het goedgekeurde herstel van constructiefouten en het herstel van schade aan gebouw, onderwijsleerpakket en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden, wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

De omvang van de goedgekeurde voorziening medegebruik gymnastiekruimte wordt uitgedrukt in lestijden. Het aantal lestijden gymnastiek wordt bepaald met behulp van het lesrooster met als maximum het met toepassing van tabel 7.2 van het ruimtebehoeftemodel berekende aantal: $(\text{aantal leerlingen} \times 32 \times \text{m}^2 \text{ bvo gym}) : 460$. Voor het ivbo wordt een aangepaste formule gehanteerd $(\text{aantal leerlingen} \times 32 \times \text{m}^2 \text{ bvo gym}) : 322$.

Hierop wordt het aantal in eigen accommodatie te verzorgen lessen in mindering gebracht (zie Deel A, paragraaf 3.5.1).

DEEL D Minimumnormen bij realisering van nieuwe voorzieningen

1 Basisonderwijs

- minimum terreinoppervlakte betrekking hebbende op het verharde gedeelte: $3 \cdot \text{m}^2 / \text{ll}$ met een minimum van 300 m^2 netto, vanaf 200 leerlingen kan worden volstaan met 600 m^2 netto;
- 1 speellokaal per school met een minimum netto oppervlakte van 84 m^2 ;
- minimumoppervlakte leslokaal: 42 m^2 netto.

2 (Voortgezet) speciaal onderwijs (vervallen)

BIJLAGE III Toelichting

Deel B Wijze van bepalen van de ruimtebehoefte

Indien een school aanspraak maakt (kan maken) op klokuren gebruik van een andere gymnastiekruimte dan behorende bij de school dan is de capaciteit van deze gymnastiekruimte ten behoeve van de betreffende school bepaald door het aantal uren dat deze gymnastiekruimte beschikbaar is gedurende de schooltijden van de school waarvoor de klokuren noodzakelijk zijn. Het betreft een gymnastiekruimte behorend bij een andere school in het primair of voortgezet onderwijs, een sportaccommodatie van de gemeente of een sportaccommodatie beheerd door derden.

De terreinoppervlakte van een gymnastiekruimte is de oppervlakte zoals deze is geregistreerd bij het Kadaster. In veel gevallen zal de gymnastiekruimte gelegen zijn op het terrein van de school en als zodanig opgenomen zijn in de terreinoppervlakte van het lesgebouw. In dat geval heeft het geen zin de terreinoppervlakte voor de gymnastiekruimte afzonderlijk te registreren omdat bij een eventuele aanvraag voor uitbreiding van het terrein van de gymnastiekruimte, bijvoorbeeld omdat het gebouw wordt uitgebreid met een kleedruimte, de totale terreinoppervlakte van het lesgebouw en de gymnastiekruimte wordt bekeken ter beoordeling van een noodzakelijke uitbreiding van het terrein. In het enkele geval dat de gymnastiekruimte op een afzonderlijk terrein is gelegen, los van het terrein van het lesgebouw, wordt de terreinoppervlakte geregistreerd.

Ten aanzien van de inventaris van de gymnastiekruimten is bepaald dat deze wordt geacht voldoende te zijn. Dit impliceert dat slechts voor nieuw te realiseren gymnastiekruimten een aanvraag voor eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket en meubilair kan worden gesanctioneerd. In het enkele geval dat voor de invulling van het noodzakelijke aantal klokuren gymnastiek wordt verwezen naar medegebruik van een beschikbare gymnastiekruimte kan, indien vaststaat dat het meubilair niet geschikt is voor de groep leerlingen die de gymnastiekruimte in gebruik gaat nemen, aanvullend meubilair worden verstrekt.

(Voortgezet) speciaal onderwijs (vervallen)

Voortgezet onderwijs

De nulmeting beperkt zich in het voortgezet onderwijs waar het de gebouwen betreft tot een opname, c.q. overname van BRHU gegevens, van de bruto vloeroppervlakte. In het voortgezet onderwijs kan de belangstelling van leerlingen voor de verschillende onderwijssoorten/studierichtingen binnen instellingen sterk variëren, ook zonder dat het totale volume wijzigt. Dat heeft van tijd tot tijd wijzigingen van de functies van ruimten tot gevolg. Onder meer om deze reden is gekozen voor een eigen verantwoordelijkheid voor schoolbesturen, waar het de bouwkundige aanpassingen betreft aan de binnenzijde van de gebouwen (tot het drempelbedrag van f . . .,-[1] per leerling).

Een momentopname van gebouwgegevens op een niveau van afzonderlijke (les)ruimten is, gelet op deze eigen verantwoordelijkheid van schoolbesturen, niet zinvol.

Inventaris

De toekenning van inventaris is in het voortgezet onderwijs vanaf de invoeringsdatum van de decentralisatie gekoppeld aan de toekenning van een voorziening in de huisvesting. Deze methodiek wijkt fundamenteel af van de door OCenW gehanteerde systematiek, waarbij inventaristoekenningen juist niet gerelateerd waren aan toekenningen in de huisvesting. Bij de start van de nieuwe systematiek wordt ervan uitgegaan, dat alle scholen voor voortgezet onderwijs zijn voorzien van inventaris.

Gymnastieklokalen

Het gegeven "aantal gymnastieklokalen in eigendom" heeft de gemeente nodig om bij een aanvraag voor toewijzing van klokuren gymnastiek door een VO instelling te kunnen beoordelen hoeveel uren de school in de eigen huisvesting kan verzorgen.

De vaststelling van de capaciteit van de gymnastiekruimten is van belang vanwege aanvragen voor uitbreiding van het aantal klokuren dat gebruik wordt gemaakt van een gymnastiekruimte maar ook vanwege de bepaling van leegstand ten behoeve van mogelijk medegebruik. De capaciteit van de gymnastiekruimten wordt vastgelegd in een aantal uren. Een gymnastiekruimte behorende tot een school voor voortgezet onderwijs kan 40 uren worden gebruikt. Indien een school aanspraak maakt (kan maken) gedurende een aantal uren op het gebruik van een andere gymnastiekruimte dan behorende bij de school dan is de capaciteit van deze gymnastiekruimte het aantal uren dat deze gymnastiekruimte beschikbaar is gedurende de schooltijden van de school waarvoor de uren noodzakelijk zijn. Het betreft een gymnastiekruimte behorend bij een andere school in het primair of voortgezet onderwijs, een sportaccommodatie van de gemeente of een sportaccommodatie beheerd door derden.

De terreinoppervlakte van een gymnastiekruimte is de oppervlakte zoals deze is geregistreerd bij het Kadaster. In veel gevallen zal de gymnastiekruimte gelegen zijn op het terrein van de school en als zodanig opgenomen zijn in de terreinoppervlakte van het lesgebouw. In dat geval heeft het geen zin de terreinoppervlakte voor de gymnastiekruimte afzonderlijk te registreren omdat bij een eventuele aanvraag voor uitbreiding van het terrein van de gymnastiekruimte, bijvoorbeeld omdat het gebouw wordt uitgebreid met een kleedruimte, de totale terreinoppervlakte van het lesgebouw en de gymnastiekruimte wordt bekeken ter beoordeling van een noodzakelijke uitbreiding van het terrein. In het enkele geval dat de gymnastiekruimte op een afzonderlijk terrein is gelegen, los van het terrein van het lesgebouw, wordt de terreinoppervlakte geregistreerd.

Ten aanzien van de inventaris van de gymnastiekruimten is bepaald dat deze wordt geacht voldoende te zijn. Dit impliceert dat slechts voor nieuw te realiseren gymnastiekruimten een aanvraag voor eerste aanschaf van leer- en hulpmiddelen en meubilair kan worden gesanctioneerd. In het enkele geval dat voor de invulling van het noodzakelijke aantal uren gymnastiek wordt verwezen naar medegebruik van een beschikbare gymnastiekruimte kan, indien vaststaat dat het meubilair niet geschikt is voor de groep leerlingen die de gymnastiekruimte in gebruik gaat nemen, aanvullend meubilair worden verstrekt.

Deel B Wijze van bepalen van de ruimtebehoefte

Basisonderwijs

Het bepalen van de ruimtebehoefte van een school in het basisonderwijs houdt in dat wordt bezien hoe groot de capaciteitsbehoefte van de desbetreffende school is in relatie tot de eventueel reeds aanwezige capaciteit.

De omvang van de noodzakelijke capaciteit of uitbreiding van de capaciteit wordt uitgedrukt in groepen, zijnde het aantal formatieplaatsen in de basisformatie. Er is onderscheid gemaakt in het bepalen van de ruimtebehoefte voor tijdelijke en voor permanente voorzieningen. Bij de bepaling van de ruimtebehoefte voor een tijdelijke voorziening wordt wel rekening gehouden met de gewogen leerlingen, bij de bepaling van de ruimtebehoefte voor een permanente voorziening wordt hiermee geen rekening gehouden.

(Voortgezet) speciaal onderwijs (vervallen)

Voortgezet onderwijs

1 Het Ruimtebehoeftemodel (RBM)

Voor het bepalen van de ruimtebehoefte in het voortgezet onderwijs wordt gebruik gemaakt van Het Ruimtebehoeftemodel (RBM). Dit is een rekenkundige vereenvoudiging van het Ruimtelijk normeringssysteem (RNS), dat in het verleden door het ministerie van OCenW werd ontwikkeld en toegepast ter bepaling van de ruimtebehoefte van scholen voor voortgezet onderwijs. In het Ruimtebehoeftemodel is per onderwijssoort de ruimtebehoefte per leerling vastgelegd, gespecificeerd naar lokaalsoorten.

De factoren, die in het voortgezet onderwijs de ruimtebehoefte bepalen zijn de volgende:

- De lessentabel: welke lessen volgt een leerling?
- De omvang van de leslokalen: in welke lokalen worden welke lessen gegeven en hoe groot zijn ze?
- De bezetting: het aantal leerlingen per groep.
- De benutting: het aantal lessen per week dat een lokaal wordt gebruikt.
- De omvang van de secundaire ruimten, de zogenaamde directie en nevenruimten.

Het ruimtebehoeftemodel bestaat uit een verzameling van 28 tabellen (voor elke onderscheiden onderwijssoort een afzonderlijke tabel), waarmee op basis van bovengenoemde factoren de ruimtebehoefte per leerling kan worden bepaald, gespecificeerd naar lokaalsoort. Combinaties van tabellen leveren de totale ruimtebehoefte voor scholengemeenschappen voor voortgezet onderwijs van verschillende samenstelling op.

RBM onderscheidt 28 onderwijssoorten; deze staan met de bijbehorende oppervlakten opgesomd in tabel 7.1: Berekening van de ruimtebehoefte lesgebouwen voortgezet onderwijs.

2 De lessentabellen

De minister schrijft niet precies voor hoeveel lessen een leerling per vak moet volgen. De scholen stellen zelf binnen door de minister aangegeven marges de lessentabellen vast. Bij de normering dienen we echter van deze verscheidenheid te abstraheren en van uniforme lessentabellen uit te gaan. Bij de beschouwing van de ruimtebehoefte en de normkosten van het onderwijs zijn zij onmisbaar. De calculaties moeten kunnen steunen op een norm, een standaard. Bij het opstellen van de standaard lessentabellen grijpt RBM terug op de interimadviezen van de Normeringscommissie VO van 1989 en 1990 en op gegevens van het ministerie van OCenW. De lessentabellen van het ministerie van OCenW zijn goeddeels overgenomen. Daarnaast is voor het verwerken van nieuw beleid (de invoering van de basisvorming van het vernieuwde VBO) gebruik gemaakt van door het ministerie opgestelde interne richtlijnen. Voor de eerste twee leerjaren is één uniforme lessentabel geconstrueerd uit de drie verschillende tabellen voor avo/vwo, avo/vbo en vbo.

3 De omvang van de leslokalen

Het onderwijs wordt gegeven in lokalen van verschillende omvang en richting. De leslokalen kunnen in vier groepen worden onderverdeeld:

- Theorielokalen (t): lesruimten voor algemeen gebruik.
- Theorievaklokalen (tv): lesruimten voor vakgericht en algemeen gebruik.
- Vaklokalen (v): lesruimten voor uitsluitend vakgericht gebruik door meerdere afdelingen.
- Specifieke vaklokalen: lesruimten voor uitsluitend vakgericht gebruik door een bepaalde afdeling

RBM onderscheidt 34 lokaalsoorten. Het ministerie van OCenW heeft de lokalen in kaart gebracht, hun afmetingen bepaald en de netto vloeroppervlakte berekend. De uitkomsten zijn vervolgens verhoogd met een toeslag voor de bijkomende indirecte ruimten (gangen, hal, garderobe, sanitair enzovoort).

In kolom 5 van het model is steeds de normatieve bruto vloeroppervlakte van de verschillende lokaalsoorten opgenomen.

4 De bezetting

De bezetting of de bezettingsfactor is het quotiënt van het aantal leerlingen en het aantal groepen of klassen.

In de praktijk varieert de gemiddelde bezetting per school. Ze is afhankelijk van:

- de omvang van de school;
- de onderwijssoort;
- de variatie (breedte van het onderwijsaanbod).

Om onderwijskundige redenen is de gemiddelde groepsgrootte bij het individueel beroepsonderwijs laag. RBM past om die reden bij het individueel beroepsonderwijs in de bovenbouw de lokaalgrootte aan tot 70% van de normale lokaalgrootte (zie kolom 5 in de betreffende tabellen).

RBM werkt met de volgende normatief vastgestelde groepsgroottes:

	leerl:
onderbouw	26.0
onderbouw individueel	26.0
mavo	26.0
havo	26.0
atheneum/gymnasium/lyceum	26.0
bouwtechniek	26.0
bouwtechniek mechanische houtbewerking	6.5
cons./elektro/grafische/motorvoert.techniek	26.0
mechanische techniek	26.0
mechanische techniek lassen	8.7
bouwtechniek/mechanische/cons. techniek individueel	16.0
bouwtechniek individueel mechanische houtbewerking	8.0
mechanische techniek individueel lassen	8.0
verzorging/uiterlijke verzorging/mode en kleding	26.0
verkoop/administratie/handel	26.0
verzorging/uiterlijke verzorging/mode en kleding individueel	16.0
administratie/verkoop/avmb individueel	16.0

5 De benutting

De benutting of de benuttingsfactor van een lokaal is het aantal lessen per week, dat in het lokaal wordt gegeven. Voor theorie en (theorie)vaklokalen is in RBM de benuttingsfactor gesteld op 80% van 40 uur per week, dus 32.

Voor specifieke vaklokalen (werkplaatsen, laboratoria en dergelijke) is de benuttingsfactor 24 (60% van 40 uur).

6 De variabele ruimtebehoefte

Een leerling maakt gebruik van lokalen. De ruimtebehoefte van één leerling voor theorie in bijvoorbeeld de onderbouw kan als volgt worden berekend:

- De lessentabel: de leerling volgt per week 17,5 uur lessen in een theorielokaal.
- De lokalen: de bruto oppervlakte van het theorielokaal is 99,37 m².
- De bezetting: het aantal leerlingen per groep is 26.
- De benutting: het gemiddelde van een theorielokaal is 32 uur per week.

Het aandeel van het theorielokaal in de ruimtebehoefte per leerling is dan:

$$\frac{17,5 \text{ lessen} \times 99,37 \text{ m}^2}{26 \text{ leerlingen} \times 32 \text{ lessen}} = 2,09 \text{ m}^2 \text{ per leerling}$$

Analoog kan worden berekend wat het aandeel van de overige lokalen is.

7 De vaste ruimtebehoefte

RBM kent ook onafhankelijk van het aantal leerlingen van de school een hoeveelheid ruimte toe, de zogenaamde vaste voet.

Deze vaste voet is de minimale hoeveelheid ruimte, die een school altijd nodig heeft; onafhankelijk van het aantal leerlingen. De algemene vaste voet bedraagt 980 m² BVO per instelling.

Daarnaast kent RBM de specifieke vaste voet. Dit is een toeslag voor VBO afdelingen met specifieke vaklokalen. Deze toeslag kan niet in de algemene vaste voet worden meegenomen; ze wordt uitsluitend toegekend aan scholen die de desbetreffende afdeling in huis hebben. Er wordt geen afzonderlijke vaste voet toegekend aan afdelingen voor individueel beroepsonderwijs, aangezien deze altijd samen gaan met een gewone VBO afdeling van dezelfde soort.

De specifieke vaste voet staat in de tabellen steeds vermeld in kolom 8.

De algemene vaste voet van 980 m² BVO is vermeld als specifieke vaste voet in de tabel voor de onderbouw, ervan uitgaande dat elke school een onderbouw heeft.

8 Directie en nevenruimten

RBM heeft de gecompliceerde toekenningsregels voor directie en nevenruimten uit het Ruimtelijk normeringssysteem van het ministerie van OCenW vereenvoudigd en uitgedrukt in een hoeveelheid per leerling.

Het resultaat is, dat de ruimtebehoefte voor directie en nevenruimten gelijk is aan 500 m² per school en 1,72 m² per leerling. De 500 m² per school is onderdeel van de algemene vaste voet van 980 m² en de 1,72 m² is in de desbetreffende tabellen opgenomen.

Deel C De bepaling van de omvang van de toekenning

Basisonderwijs

Voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van (vervangende) nieuwbouw of uitbreiding is afhankelijk van het aantal groepen zoals vastgesteld volgens de berekeningswijze voor permanente voorzieningen. In het geval van uitbreiding is de reeds beschikbare huisvesting van belang voor het bepalen van de omvang van de capaciteitsvermeerdering. Indien het bestaande gebouw groter is (meer m²) dan de norm behorend bij de capaciteit van het gebouw aangeeft, wordt bezien in hoeverre de noodzakelijke capaciteitsvermeerdering, geheel of gedeeltelijk, kan plaatsvinden door een interne aanpassing van het gebouw. De kosten van deze aanpassing zijn belangrijk: indien de aanpassing duurder is dan een uitbreiding van het gebouw, wordt het gebouw uitgebreid.

De omvang van de ingebruikneming is eveneens afhankelijk van het aantal groepen zoals vastgesteld volgens de berekeningswijze voor permanente voorzieningen. Afhankelijk van de benodigde capaciteit kan een gebouw volledig dan wel gedeeltelijk in gebruik worden gegeven.

De omvang van medegebruik wordt bepaald door het aantal groepen waarvoor huisvesting noodzakelijk is en het aantal groepen waarvoor huisvesting aanwezig is.

Voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van (vervangende) nieuwbouw of uitbreiding is afhankelijk van het aantal groepen zoals vastgesteld volgens de berekeningswijze voor tijdelijke voorzieningen. In het geval van uitbreiding is de reeds beschikbare huisvesting van belang voor het bepalen van de omvang van de capaciteitsvermeerdering. Indien het bestaande gebouw groter is (meer m²) dan de norm behorend bij de capaciteit van het gebouw aangeeft, wordt bezien in hoeverre de noodzakelijke capaciteitsvermeerdering, geheel of gedeeltelijk, kan plaatsvinden door een interne aanpassing van het gebouw. De kosten van deze aanpassing zijn belangrijk: indien de aanpassing duurder is dan een uitbreiding van het gebouw, wordt het gebouw uitgebreid.

De omvang van medegebruik wordt bepaald door het aantal groepen waarvoor huisvesting noodzakelijk is en het aantal groepen waarvoor huisvesting aanwezig is.

De omvang van de verplaatsing van noodlokalen wordt bepaald door het aantal groepen waarvoor de huisvesting noodzakelijk is en de kosten in verhouding tot de verwachte gebruiksduur van de lokalen. Indien mogelijkheden van medegebruik aanwezig zijn, zal in eerste instantie hiernaar worden verwezen.

Overige voor blijvend dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van (de uitbreiding van) het terrein wordt bepaald door de minimaal noodzakelijke oppervlakte op grond van de daartoe in bijlage III, deel D, gestelde eisen met inachtneming van de bij of krachtens de wet gestelde eisen. De situatie op zich zal ook van invloed zijn op de omvang van de terreinoppervlakte ten behoeve van het schoolgebouw.

De omvang van de eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket of de uitbreiding hiervan wordt bepaald door het aantal groepen, op basis van het gewogen leerlingenaantal, waarvoor deze voorziening noodzakelijk is. In het geval van uitbreiding geldt dat het verschil in groepen wordt bepaald door het aantal groepen zoals aanwezig was op de laatste teldatum voor het indienen van de aanvraag en het aantal groepen waarvoor reeds eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket is bekostigd.

Het aantal groepen waarvoor de eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket reeds is bekostigd, wordt bepaald door het aantal groepen dat wordt bekostigd bij de aanvang van het schooljaar 1996/1997, tenzij burgemeester en wethouders kunnen aantonen dat voor meer groepen eerste inrichting van het onderwijsleerpakket is gegeven.

De omvang van de eerste aanschaf van het meubilair of uitbreiding hiervan wordt op dezelfde wijze bepaald als de eerste aanschaf of de uitbreiding van het onderwijsleerpakket. De verstrekking of de bekostiging van het meubilair wordt echter bepaald door het aantal groepen op basis van het ongewogen leerlingenaantal.

De omvang van de aanpassing wordt bepaald door de activiteiten die strikt noodzakelijk zijn om het gebouw geschikt te maken voor het geven van onderwijs. Dit houdt in dat slechts die activiteiten voor bekostiging in aanmerking komen die de normale eisen te stellen aan het gebouw voor het geven van onderwijs niet overschrijden. De aanpassing kan noodzakelijk zijn omdat een gebouw in gebruik wordt genomen of omdat de capaciteit van het gebouw moet worden vergroot voor het creëren van een extra les- of speelruimte. Activiteiten die noodzakelijk zijn als gevolg van specifieke wet- en regelgeving, bijvoorbeeld Arbo eisen, kunnen eveneens voor bekostiging in aanmerking komen. Als een oliegestookte verwarmingsinstallatie moet worden vervangen door een gasgestookte installatie komen de meerkosten ten opzichte van het vervangen van een gasgestookte installatie door een gasgestookte installatie voor bekostiging in aanmerking. De meerkosten zullen in de meeste gevallen betrekking hebben op de noodzakelijke verplaatsing van de installatie.

De omvang van het onderhoud wordt bepaald door de activiteiten die noodzakelijk zijn aan de buitenzijde van het gebouw zoals deze zijn omschreven in het overzicht "onderhoud primair onderwijs, door de vervanging van de binnenkozijnen en binnendeuren of door de vervanging van radiatoren, convectoren en leidingen voor de centrale verwarming of door het totaal van verschillende van deze activiteiten.

(Voortgezet) speciaal onderwijs (vervallen)

Voortgezet onderwijs

Voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen

De ruimtebehoefte voor een school voor voortgezet onderwijs wordt bepaald met behulp van het Ruimtebehoeftemodel, dat staat beschreven in deel B van deze bijlage en het bijbehorende gedeelte van de toelichting.

In de toekenningscriteria (Bijlage I) is bepaald, dat voor de beoordeling of een instelling voor een voor blijvend gebruik bestemde voorziening in aanmerking komt de beschikbare capaciteit met tien procent wordt verhoogd. Vervolgens wordt gezien of de ruimtebehoefte op basis van de leerlingprognose voor langer dan vijftien jaar deze verhoogde capaciteit overschrijdt.

Indien zulks het geval is wordt de omvang van de voorziening bepaald door vaststelling van het verschil tussen de werkelijk beschikbare capaciteit (100%) en de uitkomst van het ruimtebehoeftemodel (tabel 7.1).

Daarna kan met behulp van het Ruimtebehoeftemodel verdere toedeling naar lokaalsoorten plaatsvinden en moet vergelijking met de beschikbare ruimten uitwijzen hoe het gevonden ruimtetekort moet worden ingevuld.

Voor de bepaling van de omvang van de voor blijvend gebruik bestemde voorziening medegebruik wordt de beschikbare capaciteit verhoogd met tien procent.

Voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

Met behulp van het Ruimtebehoeftemodel (tabel 7.1) wordt op basis van het leerlingenaantal, dat voortvloeit uit de leerlingprognose voor een periode langer dan vier jaar en korter dan vijftien jaar de ruimtebehoefte bepaald. Vergelijking van deze ruimtebehoefte met de met tien procent verhoogde beschikbare capaciteit geeft als resultaat de omvang van de goedgekeurde tijdelijke voorziening, uitgedrukt in m² bruto vloeroppervlakte.

Voor tijdelijke voorzieningen wordt deze oppervlakte niet naar lokaalsoort toegedeeld. De toekenning vindt plaats op het niveau bruto m²'s lesruimte per instelling. Als drempel voor toekenning wordt 1 lokaal gehanteerd, dat wil zeggen dat het gekonstateerde ruimtetekort minimaal 58 m² bruto (= 42 m² netto, zie deel D) moet bedragen om voor toekenning van een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening in aanmerking te komen.

Voor de bepaling van de voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening medegebruik wordt de beschikbare capaciteit verhoogd met tien procent.

Overige voor blijvend gebruik dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De voorziening eerste aanschaf van leer- en hulpmiddelen is rechtstreeks gekoppeld aan de toekenning van voorzieningen in de huisvesting, die een vergroting van de totale capaciteit tot gevolg hebben (zie ook bijlage I, paragraaf 3.7)

Gymnastiekruimten

De bepaling van de omvang van de verschillende voorzieningen in de huisvesting, die gymnastiekruimte betreffen, verloopt, onder toepassing van het Ruimtebehoeftemodel, analoog aan de bepaling van de omvang van toekenningen voor lesgebouwen.

Voor de bepaling van het aantal in medegebruik te geven lessen gymnastiek is het lesrooster maatgevend. Het maximale aantal lestijden gymnastiek kan met de in paragraaf 3.4 gegeven formule worden berekend.

Deel D Minimumnormen bij realisering van nieuwe voorzieningen

De wet geeft de opdracht aan gemeenten om in de verordening bepalingen op te nemen met betrekking tot de oppervlakte en de indeling van schoolgebouwen. In de modelverordening is gekozen voor een beperkt aantal bepalingen. Enerzijds omdat op die wijze de autonomie van een schoolbestuur zo groot mogelijk is, anderzijds omdat naar aanleiding van de tweede fase van het Bouwbesluit VROM reeds een aantal centrale eisen aan schoolgebouwen gesteld zullen worden. Ook de minister van OCenW zal, door middel van een Algemene maatregel van bestuur, enkele minimale oppervlakte eisen stellen. Deze betreffen echter niet de specifieke ruimten, doch het totale gebouw, danwel alle bij een school in gebruik zijnde gebouwen.

In aanvulling op de centrale eisen bepaalt de modelverordening alleen iets over de oppervlakte en de indeling uit het oogpunt van functionaliteit van ruimten, met name in verband met de mogelijkheden voor medegebruik.

III-3 De toepassing van het Ruimtebehoeftemodel

In het ruimtebehoeftemodel worden onderwijssoorten, c.q. afdelingen onderscheiden. In de daartoe opgenomen tabellen is per onderwijssoort, c.q. afdeling, de ruimtebehoefte af te lezen. Tevens is er een tabel opgenomen waarmee de ruimtebehoefte voor directie- en nevenruimten wordt bepaald. In de tabellen is een berekening gemaakt van:

- de ruimtebehoefte per leerling;
- de vaste ruimtebehoefte per school en per nevenvestiging met spreidingsnoodzaak;
- de vaste ruimtebehoefte per afdeling.

Onderstaand wordt de berekeningssystematiek beschreven voor het bepalen van de omvang van de ruimtebehoefte en de toekenning vna de voor blijvend gebruikt bestemde voorzieningen (vervangende) nieuwbouwen uitbreiding.

1 Toepassing bij nieuwbouw

Bij nieuwbouw wordt de totale ruimtebehoefte bepaald op basis van tabel 7.1 in Bijlage III, Deel B. De totale ruimtebehoefte moet vervolgens uitgesplitst worden naar ruimtesoort. Deze uitsplitsing vindt plaats aan de hand van de tabellen voor de ruimtebehoefte per onderwijssoort, c.q. afdeling, en de tabel voor de directie- en nevenruimten. De ruimtebehoefte per in de kolommen 1 en 2 onderscheiden ruimtesoort wordt berekend door vermenigvuldiging van het betreffende aantal leerlingen met de norm bruto-vloeroppervlakte (BVO) per leerling in kolom 7 en, indien van toepassing, verhoging met de vaste voet in kolom 8. De op deze wijze verkregen bruto-vloeroppervlakten worden per ruimtesoort gesommeerd en vormen de grondslag voor de berekening van de investeringskosten op basis van de financiële normering in Bijlage IV.

2 Toepassing uitbreiding

Bij uitbreiding wordt in eerste instantie bezien in hoeverre er sprake is van een normatief tekort aan bruto vierkante meters. Dit tekort wordt bepaald door de BVO van het reeds aanwezige ruimtebestand in vierkante meters te vergelijken met de normatieve ruimtebehoefte in bruto vierkante meters volgens tabel 7.1 in Bijlage III, Deel B. Het aanwezige ruimtebestand wordt vastgesteld aan de hand van de in Bijlage III opgenomen meetinstructie voor het vaststellen van de BVO. Indien er een tekort is aan bruto vierkante meters, dan zal met behulp van de tabellen voor de ruimtebehoefte per onderwijssoort, c.q. afdeling, en de tabel voor de directie- en nevenruimten, volgens onderstaande systematiek moeten worden vastgesteld voor welke ruimten uitbreiding noodzakelijk is. Indien binnen het aanwezige ruimtebestand een ruimtesoort aanwezig is die niet is opgenomen in de tabellen voor de ruimtebehoefte per onderwijssoort, dan moet de ruimte alsnog worden aangemerkt als een ruimtesoort die wel is opgenomen in de tabellen. Welke ruimtesoort dit is, is afhankelijk van de onderwijssoort waarvoor de ruimte wordt benut. Voor het vaststellen van de BVO wrodt de nettovloeroppervlakte van de niet binnen het RBM benoemde ruimte vermenigvuldigd met de tarrafactor 1,67.

2.1 Onderwijsruimten

De vaststelling van de uitbreiding is voor onderwijsruimten in de volgende stappen te onderscheiden:

a. De ruimtebehoefte in BVO per ruimtesoort wordt vertaald naar een normatief aantal lokalen onderscheiden naar soort. De ruimtebehoefte in BVO per ruimtesoort wordt hiertoe op dezelfde wijze bepaald als hiervoor beschreven bij nieuwbouw. Per ruimtesoort zoals onderscheiden in de kolommen 1 en 2 wordt vervolgens het aantal lokalen berekend door de gesommeerde ruimtebehoefte in BVO per ruimtesoort te delen door de normatieve BVO per lokaal in kolom 5. De verkregen aantallen lokalen moeten worden afgerond op hele getallen. De afrondingsregels die daarbij worden gehanteerd, zijn:

- theorielokalen: afronden naar beneden;
- theorievaklokalen: afronden op 1 van 0 tot 1,25 / afronden op 2 van 1,25 tot 2,25 enzovoort;
- vaklokalen: afronden naar boven;
- specifieke vaklokalen: afronden op 1 van 0 tot 1,50 / afronden op 2 van 1,50 tot 2,75 / a
afronden op 3 van 2,75 tot 3,75 enzovoort.

b. Het reeds aanwezige ruimtebestand wordt eveneens uitgewerkt naar aantallen lokalen per soort zoals onderscheiden in de kolommen 1 en 2. In eerste instantie worden alleen de lokalen geteld die voldoen aan de minimumoppervlakenormen, zoals die zijn opgenomen in Bijlage III, Deel D.

c. Het verschil tussen het berekende aantal lokalen en het feitelijk aantal aanwezige lokalen geeft het tekort dan wel overschot. Er is geen ruimtetekort indien het normatief berekende aantal lokalen feitelijk reeds aanwezig is. Bij een tekort moet op basis van de vergelijking van ruimten waaraan tekort is en eventuele ruimten waaraan een overschot is, worden bezien welke lokalen in de uitbreiding worden opgenomen en welke door aanpassingen binnen de aanwezige bruto-vloeroppervlakte kunnen worden gerealiseerd. Tevens moet worden bezien of aanpassing mogelijk is van ruimten die niet zijn meegenomen in de berekening van de ruimtebehoefte omdat ze niet voldoen aan de minimumoppervlakenormen of omdat de betreffende ruimten niet in het Ruimtebehoeftemodel zijn opgenomen. De beoordeling van de mogelijkheden om door middel van aanpassing een tekort weg te werken, verschilt per situatie. Een en ander is namelijk afhankelijk van de ligging van de ruimten en de constructie van het gebouw. Overleg met het betreffende schoolbestuur zal daarom noodzakelijk zijn.

d. Door per lokaalsoort, zoals onderscheiden in de kolommen 1 en 2, het aantal lokalen waaraan een tekort bestaat te vermenigvuldigen met de normatieve BVO per lokaal uit de kolom 5 van de ruimtebehoefte tabellen, wordt de omvang van de uitbreiding per lokaalsoort vastgesteld in bruto vierkante meters.

2.2 Directie- en nevenruimten

De vaststelling van de uitbreiding voor directie- en nevenruimten wijkt af van de systematiek voor onderwijsruimten. Het is namelijk niet mogelijk de omvang van de uitbreiding vast te stellen op basis van een vergelijking van het aantal ruimten. De reden hiervan is dat het ruimtebehoeftemodel voor deze ruimten geen norm BVO per ruimte bevat waardoor de ruimtebehoefte in bruto vierkante meters per ruimtesoort niet omgerekend kan worden naar ruimtebehoefte in aantallen directie- en nevenruimten. Voor directie- en nevenruimten moet daarom uitgegaan worden van de vloeroppervlakte van de feitelijk aanwezige ruimte en de ruimtebehoefte in vierkante meters.

Hierbij worden de volgende stappen onderscheiden:

- a. Op basis van de ruimtebehoefte tabel voor directie- en nevenruimten wordt, op dezelfde wijze als hiervoor beschreven bij nieuwbouw, het gesommeerde aantal bruto vierkante meters ruimtebehoefte voor directieruimten en het gesommeerde aantal bruto vierkante meters ruimtebehoefte voor nevenruimten bepaald. De op deze wijze verkregen bruto-ruimtebehoeften worden omgezet in vierkante meters netto-vloeroppervlakte door te delen door de tarrafactor 1,67. De tarrafactor bepaalt het verschil tussen de bruto- en de netto-vloeroppervlakte.
- b. Voor de reeds aanwezige ruimten moet de capaciteit worden vastgelegd in de aanwezige netto vloeroppervlakte directieruimten en de aanwezige netto vloeroppervlakte nevenruimten.
- c. Het verschil tussen de onder a bepaalde normatieve ruimtebehoefte en de aanwezige capaciteit onder b geeft aan of er een tekort dan wel een overschot is aan vloeroppervlakte directieruimten respectievelijk nevenruimten. Bezien moet worden of een tekort bij een van beide ruimtesoorten door middel van aanpassing van een eventueel overschot bij de andere ruimtesoort kan worden gerealiseerd.

d. Door vermenigvuldiging van een eventueel tekort aan vloeroppervlakte met de tarrafactor 1,67 wordt de omvang van de uitbreiding in vierkante meters bruto-vloeroppervlakte directieruimten respectievelijk nevenruimten bepaald. Dit is noodzakelijk omdat de financiële normering in Bijlage IV uitgaat van bruto vierkante meters.

Nagegaan zal moeten worden in hoeverre een tekort kan worden verminderd door aanpassing van onderwijsruimten die "over" zijn. Eveneens geldt dat bekeken moet worden of aanpassing van een overschot aan directie- en nevenruimten een tekort bij de onderwijsruimten kan verminderen. Zoals hierboven met betrekking tot onderwijsruimten al is opgemerkt, zijn de mogelijkheden hiertoe afhankelijk van de situatie en is overleg met het betreffende schoolbestuur noodzakelijk.

2.3 Controle totale tekort

Nadat het tekort aan onderwijsruimten en directie- en nevenruimten is vastgesteld, zal moeten worden bezien in hoeverre de optelling van de tekorten per ruimtesoort niet leidt tot een hoger aantal vierkante meters dan het maximaal te vergoeden tekort dat is vastgesteld als verschil tussen de op basis van tabel 7.1 in Bijlage III bepaalde ruimtebehoefte en de totale aanwezige capaciteit. Is de som van de afzonderlijke tekorten groter dan het tekort dat is vastgesteld volgens de vergelijking op totaalniveau, dan zal het restant in verhouding van het aantal vierkante meters per ruimtesoort in mindering worden gebracht. De op deze wijze verkregen bruto-vloeroppervlakte per ruimtesoort vormt de basis voor de berekening van de investeringskosten op basis van de financiële normering in Bijlage IV.